

KASTÉLY KÓDEX

4.

KÉZIKÖNYV

SZÜLŐKNEK

Útmutató a gyermek fejlődésének értékeléséhez
és az óvodával folytatott kommunikációhoz

Készítette: Stetina Mónika

Göd, 2022.

ELŐSZÓ

A gyermek iskoláskor előtti életében a legfontosabb szerepe a családnak és az óvodának van. **Az együttműködés legfontosabb formája a működő és hatékony kommunikáció**, amelynek a gyermek támogatásához kell vezetnie, partnerinek kell lennie.

A szülőknek joguk van megismerni gyermekük nevelésének folyamatát, és az eredményeiről szóló információkat, továbbá jogosultak az óvoda tanácsadói segítségére. A szülők véleményezhetik a gyermekeik nevelését érintő alapvető ügyekben hozott döntéseket, lehetőségük van részt venni az óvoda rendezvényein. Másrészről kötelességük tájékoztatni az óvodát a gyermek fejlődése szempontjából fontos tényekről, például az egészségi állapotáról, készségeiről, érdeklődéséről és egyébektől.

A kézikönyv, amit Ön a kezében tart, bemutatja annak módjait, hogyan lehet az óvodával mélyebb együttműködést és kommunikációt kialakítani. Fő célja elősegíteni annak megértését, hogy miért és hogyan kell a gyermek fejlődését értékelni az óvodában, valamint, hogy hogyan kell erről párbeszédet folytatni. Egyidejűleg elő kell segítenie, hogy **jobb minőségű legyen a család és az óvoda közötti kommunikáció**, így megkönnyítheti a gyermek átmenetét az óvodából az általános iskolába.

Bemutatjuk azokat a szülőkkel való konzultációs tapasztalatainkat, amelyeket a család és az óvoda közötti együttműködési és kommunikációs módszerek közül a leghatékonyabbak közé sorolunk. Ezek során a szülők és az óvónők otthonos és kellemes légkörben tudják átadni a gyermekekre vonatkozó fontos információkat, amelyek segíthetik fejlődésüket. Mindez **elősegíti a kölcsönös megértés kialakulását**, valamint nagyobb összhangot biztosít a gyermek nevelésében.

A kézikönyv a **Good Start to School** projekt egyik terméke alapján készült.

Az **Erasmus+ nemzetközi európai projektben a Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és Magyarország** vesz részt.

Szerzők: Jana Kratochvílová, Zora Syslová

Eredeti cím: Kézikönyv szülőknek / Útmutató a gyermek fejlődésének értékeléséhez és az óvodával folytatott kommunikációhoz

Kiadó: Nakladatelství Dr. Josef Raabe s.r.o. Prága, 2018.

1. MIELŐTT ÓVODÁBA MEGY

Az óvodába lépés a gyermek életében az egyik legjelentősebb mérföldkő, de rendszerint a szülei életében is az. Megváltozik általa az egész család napirendje, és új kötelezettségek származnak belőle a gyermekek és a szülők számára egyaránt. A gyermeknek az óvodába lépés egyben az első igazi önállósodás is, mivel ezután sok időt tölt majd kortársai és eleinte idegen felnőttek társaságában. Javasolt **időben elkezdni a gyermek felkészítését**. A gyermek már előtte szokja a közösséget, az édesanyjától való elszakadást, valamint szükségleteinek pontos kinyilvánítását.

1.1 Mire van szüksége a gyermeknek, mielőtt óvodába megy?

Mielőtt a gyermek óvodába megy, **beszélni kell vele a változásokról**. Milyen is az óvoda, mit szoktak ott csinálni, kikkel fog majd találkozni, milyen örömteli dolgok várnak rá. A gyermekkel való beszélgetés során segítségükre lehet egy képeskönyv, saját pozitív tapasztalatainak átadása, illetve egy olyan ismerős gyermek, aki már óvodába jár. Mindenképpen **pozitív információkra és tapasztalatokra van szüksége, hogy a változást örömmel várja**.

Fontos a szülőktől való elszakadás fokozatos megszokása is. Használjon ki erre minden alkalmat, amikor távozik otthonról. Mondja el gyermekének, hogy elmegy, de biztassa őt arról, hogy visszajön. **A gyermeknek szüksége van arra a biztonságérzetre, hogy számíthat Önre**. A legnagyobb hiba titokban kiosonni a házból, és ugyanez vonatkozik az óvodába való beszoktatásra is. A gyermek ezt árulásnak fogja fel, és tovább mélyülhet benne az elszakadástól való félelem.

Az egyik legfontosabb feladat a gyermek önállóságának fejlesztése, ami elsősorban a higiéniai, étkezési és öltözködési szokások kialakítását jelenti. Ezen képességek hiánya kellemetlenül és rossz érzéssel érintheti a gyermeket. Saját tehetetlenségének tudatosulása csökkenti a gyermek önbizalmát és passzivitást eredményez. **Támogassa gyermekét önállósága fejlődésében**, ne legyen türelmetlen, ha a dolgok kezdetben nem sikerülnek, vagy tovább tartanak. Ne siettesse a gyermeket, mutassa ki szavakkal, hogy bízik a képességeiben, értékeljen minden apró sikert és minden pici lépést a nagyobb önállóság felé.

Képességek, amelyek megkönnyítik a gyermek óvodába lépését és segítik a beszoktatást:

- Ismerje a teljes nevét.
- Tudja megmondani, mit szeretne, vagy mire van szüksége.
- Működjön együtt az öltözésnél és a vetkőzésnél.
- Tudja felvenni és levenni a cipőjét.
- Tudja kifújni az orrát és használni a zsebkendőt.
- Tudja használni a kanalat és tudjon önállóan étkezni.
- Étkezéskor tudjon az asztalnál ülni.
- Tudjon inni bögréből és pohárból.
- Legyen szobatiszta.
- Tudjon szappannal kezet mosni, használni a törölközőt.
- A szabadban való tartózkodás során legyen képes rövidebb távolságokat megtenni.

Ne nyugtalanodjék, ha valamely képességét nem sikerül gyermekében kialakítania. Célszerű azonban ezekről **az esetleges problémákról a gyermek óvodába lépése előtt elbeszélgetnie az óvónőkkel**, hogy közösen megkeressék a kicsi fejlődésének támogatását legjobban szolgáló eljárásokat.

1.2 Csoportválasztás

Amikor a szülők óvodába íratják gyermeküket, felmerül a nagy kérdés: milyen csoportba járjon? Fontos, hogy először a fogalmakat tisztázzuk.

Homogén óvodai csoportnak nevezzük az azonos korú gyerekekből álló közösséget. A csoport minden tagja ugyanabban a nevelési évben kezdi az óvodát, amelyben betöltik a harmadik életévüket.

Heterogén csoportban ezzel szemben kevert a gyerekek életkora, óvodát kezdő kiscsoportostól a már majdnem hétéves, tanköteles korú nagycsoportosig. A köznyelv ezt a formát nevezi vegyes csoportnak.

A Gödi Kastély Óvodában dolgozó pedagógusok véleménye alapján bemutatjuk a kétféle gyermekközösséget.

HOMOGÉN CSOPORT JELLEMZŐI

- a gyermekek az óvodai éveiket együtt töltik; kiscsoport, középső majd nagycsoport után többségük együtt megy iskolába
- jóval nehezebb a beszoktatás megszervezése, hiszen egy csoportnyi gyermeket kell egyszerre fogadni, egyénileg támogatni a szülőktől való elválásban
- kevesebb idő jut az egyéni bánásmódra, a személyes beszoktatásra
- a közösségépítés tartalmasabb, tartósabb, szorosabb baráti kapcsolatok alakulhatnak ki
- nincsenek nagy korosztálybeli és méretbeli eltérések a gyerekek között, kisebb az esélye, hogy egy gyermek hibás stratégiával jut vezető szerephez, hiszen a többiek fel tudják venni vele a versenyt, helyes módon kell próbálkoznia, hogy érvényt szerezzen akaratának
- a gyerekek könnyebben megértik egymás kommunikációját
- folyamatosabb és átláthatóbb az éves, illetve a tematikus és heti nevelési-fejlesztési terv, és a követelményszint is könnyebben behatárolható, egységesebb
- egyszerűbb a foglalkozások tervezése és megvalósítása
- elmélyültebb a foglalkozások témájának feldolgozása
- a képességszerinti heterogenitás ebben a csoportban is jelen van és a tankötelezettség miatt is osztott a közösség
- könnyebb a gyerekek fejlődésének nyomon követése
- ebben a rendszerben kiugróbb, ha valamelyik gyermek lemarad, több a kudarcélmény; könnyebb észrevenni a lemaradót, illetve a tehetséges gyereket
- a csoport együtt halad, de természetesen az egyéni, differenciált bánásmódot ebben a rendszerben is minden gyermeknek meg kell kapnia, ha szükséges
- egyszerűbb a differenciálás megvalósítása
- könnyebb a motivációs eszközök kialakítása
- nagycsoportra már képesek együtt, egyszerre figyelni és közösen dolgozni, akár hosszabb ideig is, mint egy iskolai osztály a tanórákon
- a jobb képességű gyerekek ebben a formában is húzóerők lehetnek a gyengébb képességűek számára
- külső helyszíni foglalkozások, programok szervezésének nagyobb tere van
- a családok között is tartósabb kapcsolódások alakulhatnak ki a három év alatt

HETEROGÉN CSOPORT JELLEMZŐI

- minden korosztályból találunk gyerekeket, a csoport a családot modellezi; egy természetes közeg, ahol különböző életkorú gyermekek élnek együtt; a testvérek együtt maradhatnak, ezáltal a csoport élete érzelmileg telítettebb
- kevesebb új kisgyermek kezd az óvodát egyszerre, így könnyített a beszoktatás; sokkal több egyéni figyelem fordítható a kicsikre; a nagyobbak már jól lefoglalják magukat, nem szoronganak az óvodától
- a nagyok mintaadó szerepe, példaadása jelentősen megkönnyebbíti a beilleszkedést, a szokás és szabályrendszer elfogadását, az utánzás útján könnyen tanulnak egymástól
- a szociális kompetenciák szélesebb spektrumban fejlődnek, az egymás segítése, az empátia, az önbizalom, a türelem, az elfogadás, a gondoskodás gyakorlására kiváló színteret ad, hatékonyabban fejlődik a szociális érzékenységük
- a szabad játék tartalmasabb, összetettebb, a kisebbeket lenyűgözi egy nagyobb gyermek játéka, majd örömmel veszi, ha bevonják játszani őket is
- egy nagyobb, erősebb, idősebb gyermeknek könnyebb alárendelt helyzetbe hozni egy kisebbet, ez annyit tesz, hogy a játshmák, melyek már ilyen fiatal korban is elkezdődnek, más erőviszonyok között folynak a vegyes csoportban, mint az egységesben
- az óvónőknek annyi korcsoportra kell megtervezniük egy foglalkozást, ahány korosztály van jelen a csoportban, gyakran csoportbontást is kell alkalmazni
- a tervezés fő iránya a nagycsoportosokra épül; az iskolába készülők számára mikro csoportban is zajlik az iskolára felkészítés, ez növeli a hatékonyságot
- a folyamatos és egyértelműbb differenciálás által a kicsik számára is biztosított ugyanaz a foglalkozás, csak más módon és akár más alkalommal közelítik meg ugyanazt a témát
- a nagyoknak lehetőségük van csatlakozni a kicsik kezdeményezéséhez, ez önbizalmat adhat számukra, a korábbi évekből már ismerős tapasztalatokat, ismereteket mélyíthetik
- a kisebbek is bekapcsolódhatnak a nagyok szervezett vagy spontán tevékenységeikbe, ez elősegíti fejlődésüket, kibontakozásukat; ezáltal hamarabb önállósodnak
- kevésbé tűnik fel, ha egy gyermek megreked a fejlődésben, hiszen a korosztályokból adódóan eltérőbbek a fejlődési szintek, kevesebb a kudarcélmény
- a külső helyszíni foglalkozások, programok szervezése nehezebb
- a csoport összetétele évente változik, folyamatosan érkeznek az új gyermekek és májusban búcsúznak az iskolát kezdőktől

Bármelyik csoportformáról legyen is szó, az, hogy mennyire válik be, vagy mennyire nem, az elsősorban az emberi tényezőkön múlik és szubjektív a megítélése. Mindkét lehetőség jól működhet, viszont a magas csoportlétszámok miatt veszítenek hatékonyságukból.

A legjobb tanács, amit adhatunk, a következő:

Amikor óvodát választanak, ne pusztán a „vegyes” vagy „azonos életkorú” csoportokra próbáljanak fókuszálni. Tegyék le voksukat az **ismerős óvónénikre, csoportra**. Válasszanak **óvodaépületet, óvodaudvart**, ami tetszetős, vagy keressenek olyan **helyszínt, ami közel esik**. Segíthet, ha esetleg ismernek már pár leendő óvoda kispajtást a játszótérről, általuk tehát következtethetnek a csoport összetételére és leendő létszámára. Keressenek olyan **csoportrendszer**t, amiben gyermekük nekibátorodhat, vagy olyat, ahol kiteljesedhet a tehetsége.

A bölcs döntéshez minden szempontot vegyenek figyelembe, hogy a rendelkezésre álló lehetőségek közül a legjobbat választhassák gyermekük számára. Így az óvodai évek valódi élménnyé válhatnak, melyre a gyermek és a szülők is boldogan emlékeznek majd vissza.

Intézményünkben a beiratkozás alkalmával a szülőknek egy **kérdőívet** kell kitöltenie, melyben a szükséges személyes adatok megadása mellett nyilatkozhatnak a választott épületről, csoportról, pedagógusról. Az intézményvezető az adott tárgyi és személyi feltételek mellett a csoportbeosztások elkészítésekor igyekszik figyelembe venni a szülői kéréseket.

1.3 Beszoktatási időszak

Az óvodák **különböző beszoktatási programokat** kínálnak, amelyek megkönnyítik a gyermek számára az átmenetet a család és az óvoda között, a szülőknek pedig segítenek áthidalni a gyermek miatti aggodás időszakát. Ezért már a beiratkozás előtti nyílt családi napon, vagy az első szülői találkozás alkalmával **érdemes érdeklődni a beszoktatási lehetőségekről**. Számunkra már természetes, hogy a tervezett belépés előtt vagy a tényleges belépéskor a gyermek a szülővel együtt érkezik az óvodába, hogy segítsék a családtól való elszakadás sikeres leküzdésében.

A beszoktatás segít a gyermeknek, de jó tapasztalat a szülő számára is. **A gyermekben, a szülőknél kialakítja és erősíti a nyugalom és a biztonság érzetét**. Fontos, hogy ebben az időszakban a szülők is az óvoda beszoktatási programjához igazítsák a munkarendjüket. Legyen lehetőségük megismerni a csoportban dolgozókat, az óvodai élet ritmusát, a tevékenységeket.

Beszoktatási programunkban alapvetően a fokozatosan hosszabbodó óvodai tartózkodásról és a szülőktől való elszakadásról van szó. Az óvodába járás első két napján általában csak **egy-két órát tölt a szülő és a gyermek a csoportban**. A további napokon már jobb, ha a gyermek legalább egy rövid időt egyedül tölt a csoportban.

Ha a gyermek sírni kezd, legyenek kedvesek, de határozottak. A búcsúzkodást nem kellene túlságosan hosszúra nyújtani. Természetesen nem ajánlott a hirtelen vagy titokban történő távozás, sem pedig a haragos elválás. Ne feledkezzenek meg ígéreteik betartásáról sem, a megbeszélt időpontban jöjjenek vissza az óvodába. Az első napokban érdemes megengedni, hogy a gyermek magával vigyen valamilyen kedves tárgyat az óvodába (plüssállatot, játékot, anyu sálját).

A gyermekek nagyon érzékenyen ismerik fel a félelem megnyilvánulásait a saját szüleiknél, ezért lássa világosan, hogyan is éli meg Ön az új helyzetet. Ebben a nehéz időszakban azzal is segítheti gyermekét, ha maguk számára is világossá teszik saját érzéseiket és véleményüket az óvodába lépéssel kapcsolatban. **Saját félelmeiktől való megszabadulás gyermekük megszabadítását jelenti az ő félelmeitől.** Ha Ön fél a gyermektől való elválástól és nincs ténylegesen meggyőződve arról, hogy óvodába akarja adni a gyermeket, akkor át kellene értékelnie a gyermek óvodába lépését. Megoldás lehet még, hogy a gyermeket az óvodába olyan családtag fogja hordani, aki ezzel az új helyzettel jobban megbirkózik.

Ne ígérjen jutalmat a gyermeknek az óvodában való tartózkodásért. A gyermek stresszt él át nemcsak amiatt, hogy egyedül, a szülei nélkül van az óvodában, és új környezetet kell megszoknia. Újabb félelem keletkezik abból, hogy kudarcot vall, és azután nem kapja meg a jutalmat. Ha az óvodai nap jól sikerül, értékelje a gyermek viselkedését, beszélgessenek el az új élményekről.

A beszoktatási időszak a legalkalmasabb **a gyermekre vonatkozó lehető legtöbb információ megosztására**. Ez történhet beszélgetés formájában, de írásban is, kérdőív kitöltésével. A gyermek korábbi életéről szóló információk segíthetik a beszoktatást, továbbá segítenek megérteni a gyermek szükségleteit. Az óvónőknek tudniuk kellene arról, hogyan fejlődött a gyermek az első éveiben, a betegségeiről, sérüléseiről, étkezéséről, alvásigényéről, allergiáiról, a szedett gyógyszerekről; de a családi nevelés stílusáról, a legközelebbi hozzátartozókkal való kapcsolatáról, a testvérek közötti kapcsolatokról és még sok más információról is.

2. KOMMUNIKÁCIÓ AZ ÓVÓNŐVEL

A család bevonása a gyermekek nevelésébe, és a család és az óvónők közötti nyitott kapcsolattartás kialakítása pozitív hatással van a gyermek fejlődésére. A partnerkapcsolatot módszeresen ki kell alakítani. Az egyenrangú kapcsolat létrejöttét általában az óvoda kezdeményezi, de az sem szokatlan, hogy a szülők teszik meg az első lépést. Előnyös, ha **a szülők megismerkednek az óvoda pedagógiai programjával**, elsősorban a szülőkkel való együttműködést részletező fejezettel. A partnerkapcsolat építése egy élő folyamat, amely az óvónőktől komoly odaadást követel meg. Hinniük kell a kapcsolat szükségességében, miközben a szülők részéről az az elvárás, hogy bátran és bizalommal érvényesítsék véleményüket és elképzeléseiket az óvoda nyújtotta lehetőségek kapcsán.

2.1 Az első találkozás

Az óvónők és a szülők első találkozására rendszerint a beiratkozást megelőző „Nyílt családi délelőtt” keretében kerül sor. A családoknak lehetősége adódik megismerkedni az óvoda épületével, az óvodákban dolgozókkal, miközben betekintést szerezhetnek a különböző összetételű gyermekközösségek életébe.

A beiratkozás után, még a gyermek óvodába járása előtt általában két találkozás valósul meg. **Az első csoportos szülői értekezletre már júniusban sor kerül.** Ekkor a szülők az intézményvezető által tájékoztatást kapnak az óvoda pedagógiai programjáról, az óvoda céljairól, irányzatáról, a házirendről, a napi időbeosztásról, az étkezésről, a családokkal való együttműködés formáiról. Ezt követően megismerhetik a szülők a gyermek csoportját és az óvodapedagógusokat. Megtörténik **az első személyes-egyéni találkozás** is, melynek célja olyan információk begyűjtése a gyerekekről, amelyek elősegítik, hogy az óvodába lépés a legkevesebb problémával járjon. Az óvónők a szülőkkel való egyeztetést követően elkészítik a beszoktatási tervet, mely minden család részére lehetőséget biztosít az egyéni igényeknek megfelelő beszoktatási folyamatra.

A nyílt partneri kapcsolat kialakításának egyik alapvető feltétele az óvodavezető, az óvónők és a szülők **megfelelő kommunikációs képessége és nyitottsága**. A hatékony kommunikáció egyik legfontosabb alaptényezője, hogy **bele tudjuk magunkat élni más ember helyzetébe**.

Az empátián kívül további fontos elem, hogy **el tudjuk fogadni a másikat olyannak, amilyen, előítéletek nélkül elfogadjuk és megértést tanúsítunk szükségletei iránt**.

2.2 Fogadóórák

Óvodánkban már jó szokássá vált a **konzultációs vagy fogadóóra** bevezetése. Beszélgetés közben a szülők értékes információkhoz jutnak arról, hogy a gyermekük mit ért el, mely kompetenciái alakultak ki, esetleg miben marad el társaitól. Az óvónők pedig kiegészítik ismereteiket a gyermekről, mihez vonzódik, hogyan viselkedik a családban, illetve az óvodán kívül töltött időben. lehetőség nyílik közösen dönteni a támogatásra szoruló képességek fejlesztéséről. A találkozón bármilyen probléma megoldásáról szó lehet, ezekről az óvónők feljegyzést is készíthetnek, így dokumentálva van a megbeszélés tárgya, eredménye és a további ajánlott lépések. A jegyzőkönyvet mindkét fél aláírja és megkapja.

Ha a gyermek fejlődésében jelentős hiányosságok mutatkoznak, szükségessé válik a szakemberek véleményének kikérése. **A szakemberek megfelelőbben tudják diagnosztizálni a fejlődési eltérések okát és esetleges orvoslását.** Ennek alapján hatékonyabbá válhat az óvodai nevelés-fejlesztés folyamata és a szülők intézményen kívüli feladatvállalását a gyermek támogatása érdekében.

2.3 Mielőtt iskolába megy

Az iskolaérettség és felkészültség diagnosztikai eredményeit célszerű megismertetni a szülőkkel, hogy helyesen tudjanak dönteni abban, hogy mikor kezdje el a gyermek az iskolát. Ehhez az alapot az intézményi, csoportokban zajló mérések, megfigyelések, illetve a szakemberek által végzett és megfelelő minőségben kiértékelt tesztek adják. A vizsgálatok eredményei alapján a pedagógus speciális feladatokkal bízta meg a gyermeket az esetlegesen hiányos területek fejlesztése érdekében. A szülők pedig ugyanezen területeken otthon, egyszerű tevékenységekkel tudják támogatni. Így a lemaradás kezelése sokkal intenzívebb lehet.

Az óvoda lehetőséget ad a szülők számára a környező általános iskolák képviselőivel való találkozásra. Ezzel eloszlathatják a szülők óvoda-iskola átmenettel kapcsolatos, gyakran felmerülő félelmeit, aggályait.

Az iskolakezdés megkönnyítése érdekében az óvodák és az iskolák sajátos rendezvények által **segítenek a gyermekeknek és a szülőknek is megismerni az iskolai környezetet** és a leendő tanítókat. A tanköteles korú gyermekek részére a pedagógusok iskolalátogatást terveznek, közös rendezvényeket az iskolások meghívásával, illetve az 1. évfolyam tanítói részére látogatást az óvodába.

3. A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMONKÖVETÉSE

DIAGNOSZTIKAI PORTFÓLIÓ

A gyermekek ellenőrzése és értékelése során visszajelzést kapunk a fejlődésük és fejlesztésük folyamatáról. Célunk a folyamatos megfigyelés, a visszacsatolás, a fejlődés nyomon követése, melynek alapja a gyermek megismerése.

A diagnosztikai portfólió **széleskörű ismeretanyagot tartalmaz** az óvodapedagógusok, a szülők és a gyermekek részére egyaránt. Értékes **adatforrásként** is szolgál a szülőkkel való találkozások alkalmával és a gyermek további fejlődésének megtervezésekor. A portfólió **hozzáférhető a szülők számára, és kialakításában is aktívan részt vehetnek**. A szülők is dokumentálhatják az óvodán kívüli fejlesztéseket, alkotásokat, eseményeket. Ennek értéke, jelentősége abban rejlik, hogy az óvónő más környezetben is látja a gyermeket, információhoz jut róla.

Intézményünkben az alábbi mérési-értékelési **eszközrendszert** alkalmazzuk:

3.1 Anamnézis

Az óvodába lépéskor, a szülők által kitöltendő dokumentum, mely a gyermek óvodáskor előtti fejlődésének, a család szocio-kulturális jellemzőinek megismerése szolgál.

3.2 Fejlettség-mérő teszt 3 éves gyermekeknek

Szintén az óvodába lépéskor, a szülők által kitöltendő dokumentum, mely a 3 éves korú gyermek képességeinek, készségeinek fejlettségi szintjét méri. A mérési adatok alapján fejlesztési lehetőségeket is kínál az esetleges felzárkóztatáshoz.

3.2 Fejlődési napló

Az óvodapedagógusok által vezetett intézményi dokumentum, mely végigköveti a gyermek óvodás éveiben végbemenő érési, fejlődési folyamatokat.

A diagnosztika főbb területei: Szociális képességek, Értelmi képességek,

Verbális képességek, Testi képességek

Vizsgált tevékenységek: Játék, Szervezett tevékenységek

3.3 Egyéni fejlesztési terv

A mérési-értékelési eredmények alapján az egyénre szabott fejlesztés területeit tartalmazza.

3.4 Óvodás teszt 4 éves gyermekek számára

Az óvodapedagógusok által végzett vizsgálat eredménye útmutató a korai egyéni fejlesztéshez. Már 4 éves korban felfedhetők azok a részképességek, amelyek fejlesztését egyénileg is meg kell kezdenünk. A vizsgált területek:

- Beszédprodukció, Beszédértés
- Téri tájékozódás
- Vizuális memória, auditív memória
- Grafomotorika

3.5 DIFER Rövid teszt

Fejlesztőpedagógus által végzett vizsgálat, mely első alkalommal a tanköteles korú gyermekek esetében szeptemberben, majd kontroll vizsgálatként következő év májusában történik.

A DIFER a hét elemi alapkészség diagnosztikus tesztje:

- szocialitás,
- írásmozgás koordináció,
- tapasztalati következtetés,
- tapasztalati összefüggés-megértés,
- elemi számolási készség,
- relációszókincs,
- beszédhanghallás

3.6 SZÓL-E? Beszéd és nyelvi fejlettség alapvizsgálata

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló rendelet szerint a **logopédiai ellátás keretében** el kell végezni az óvodai nevelésben részt vevő, ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd és nyelvi fejlettségének alapvizsgálatát. Az ötéves kori vizsgálat elsősorban az artikulációra, illetve az írott nyelvi (írás és olvasás) készségére irányul.

A szülői konzultációt követően, a nyomtatott formában átadott „Logopédiai vizsgálati vélemény” tartalmazza a diagnózist, a terápiás és egyéb javaslatokat.

3.7 Tanköteles korú gyermekek fejlettségének vizsgálata

A Szakszolgálat fejlesztőpedagógusa által elvégzett vizsgálat, mely a „SZÓL-E?” eszközzel együtt ad komplex mérést az iskola-készenléti állapotról. /Kastély, Hétszínvilág egységeiben/

3.8 Mozgásszervi szűrés

A gyermekorvos és a gyógytestnevelő által végzett szűrővizsgálat a lúdtalp, a tartásjavítás és a túlsúly terápiais kezelését szorgalmazza.

3.9 Pszichológiai vizsgálat

Szükség szerint az óvodapedagógusok és a szülők is kezdeményezhetik a pszichológus által végzett vizsgálatot, mely a csoporton belül, illetve egyéni módon is történhet. A pszichológus a csoportokban tett látogatások alkalmával jelzést ad az érintett gyermekek szüleinek a tapasztalt pszichés problémákról. Ezt követően szülői konzultációt ajánl fel, majd szükség esetén terápiais foglalkozásokat indít.

3.10 Szakértői vizsgálat

Az óvodapedagógusok folyamatos megfigyelései, a szakemberek jelzései, és a szülőkkel való személyes konzultációt követően szükségessé válhat a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői bizottsága által végzett vizsgálat kérelmezése. A benyújtott dokumentumok alapján, a vizsgálatot követően, a szakértők felállítják a diagnózist és meghatározzák az egyéni fejlesztési területeket, továbbá elrendelik a fejlesztéshez szükséges szakemberek bevonását.

A pedagógusok diagnosztizáló tevékenysége túlnyomórészt nem formális. Folyamatosan figyelik a gyermekeket, érzékelik képességeiket, készségeiket, viselkedésüket, megnyilvánulásait, egymás közti kapcsolataikat. Az óvodáskor vége akkor van, amikor a gyermek testi, szellemi, lelki fejlettsége eléri az iskolai élethez szükséges szintet.

A gyermekek közti különbségek nagyok, a fejlődés iránya és üteme egyéni. Ezért mind az óvodába lépés, mind pedig az iskolába lépés ideje nem meghatározható egységesen.

A gyermek abban az évben válik tankötelessé, amelynek augusztus 31. napjáig betölti a hatodik életévét. Az **Oktatási Hivatal a szülő kérelmére engedélyezheti**, hogy egy tanköteles korba lépő gyermek még egy nevelési évig óvodai nevelésben részesüljön. Ugyanígy engedély szükséges ahhoz is, hogy egy gyermek hatéves kora betöltése előtt megkezdhesse iskolai tanulmányait.

FONTOS! A gyermek nem készül direkt módon az iskolára az óvodában, hanem éli a gyermeki életét, amely játékkal, mesével és tanulási helyzetekkel segíti a fejlődését, fejleszti képességeit.

GÖDI KASTÉLY ÓVODA